

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DELEGATURA w ŁODZI

ul. Piotrkowska 120
90-006 Łódź, P - 73
Tel. (0-42) 636-36-89, Fax (0-42) 636-07-12
E-mail: lodz@uokik.gov.pl

RŁO/61- 19/07/AK

Łódź, dnia 29 czerwca 2007 r.

DECYZJA Nr RŁO 38/2007

I. Na podstawie art. 27 ust. 2 w związku z art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. 2007 r., Nr 50, poz. 331, zm. Dz. U. Nr 99, poz. 660.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. z 2002 r., Nr 18, poz. 172, zm. Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 68) w związku z art. 136 cytowanej na wstępie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wszczętego z urzędu przeciwko TELKONET Spółka z o.o., ul. Zbrowskiego nr 14, 26-600 Radom,

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działanie TELKONET Spółka z o.o., polegające na stosowaniu w obrocie z udziałem konsumentów, we wzorcach umów pn. „UMOWA NR UM-TV/2/2007b-Abonament podstawowy TVK”, „UMOWA NR UM-TV/4/2007 -Abonament pełny TVK” i „UMOWA NR UM-TV/5/2007 -Abonament socjalny TVK” oraz „Regulaminie świadczenia usług telewizji kablowej przez TELKONET Spółka z o.o.” postanowień o następującej treści:

- „*W trakcie modernizacji i konserwacji sieci oraz uruchamiania nowych kanałów, TELKONET zastrzega sobie prawo wyłączenia sygnału w sieci na czas co najwyżej 7 dni w skali roku bez obniżania opłaty za ten okres. W przypadku przekroczenia tego terminu ABONENT ma prawo pomniejszyć opłatę abonamentowa w następnym miesiącu o 1/30 za każdy dzień braku sygnału*” ,
- „*Za okres braku sygnału, wynikający z Awarii trwającej dłużej niż dwie kolejne doby Abonentowi przysługuje prawo do obniżenia opłaty Abonamentowej o 1/30 za każdy następny dzień braku sygnału*” ,
- „*Wszelkie spory mogące wyniknąć na tle wykonania Umowy, polegają rozpoznaniu przez sąd powszechny, właściwy dla siedziby Operatora*” ,

które są tożsame z postanowieniami umowy wpisanymi do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.)

i stwierdza zaniechanie jej stosowania z dniem 1 czerwca 2007 r.

II. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. z 2002 r., Nr 18, poz. 172, zm. Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 68) w związku z art. 136 cytowanej na wstępie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

nakłada się na TELKONET Spółka z o.o., ul. Zbrowskiego nr 14, 26-600 Radom, karę pieniężną w wysokości 4 776 zł (słownie: cztery tysiące siedemset siedemdziesiąt sześć zł) płatną do budżetu Państwa.

Uzasadnienie

Na przełomie 2006 r. i 2007 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej: „Prezes Urzędu”) przeprowadził badanie lokalnych rynków dostarczania konsumentom programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio- wizualnego rozprowadzanego drogą sieci kablowej na terenie właściwości miejscowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Łodzi. W toku badania Prezes Urzędu ustalił, że TELKONET Spółka z o.o. we wzorcach umów pn. „UMOWA NR UM-TV/2/2007b-Abonament podstawowy TVK”, „UMOWA NR UM-TV/4/2007 -Abonament pełny TVK” i „UMOWA NR UM-TV/5/2007 - Abonament socjalny TVK” stosuje w § 2.2. postanowienie o treści *„W trakcie modernizacji i konserwacji sieci oraz uruchamiania nowych kanałów, TELKONET zastrzega sobie prawo wyłączenia sygnału w sieci na czas co najwyżej 7 dni w skali roku bez obniżania opłaty za ten okres.”* natomiast w „Regulaminie świadczenia usług telewizji kablowej przez TELKONET Spółka z o.o.” w § 26 stosuje postanowienie o treści: *„Za okres braku sygnału, wynikający z Awarii trwającej dłużej niż dwie kolejne doby Abonentowi przysługuje prawo do obniżenia opłaty Abonamentowej o 1/30 za każdy następny dzień braku sygnału”*, a w § 45 tego regulaminu postanowienie o treści: *„Wszelkie spory mogące wyniknąć na tle wykonania Umowy, polegają rozpoznaniu przez sąd powszechny, właściwy dla siedziby Operatora”*.

W wyniku analizy ww. zapisów ustalono, że postanowienie umowy o treści: *„W trakcie modernizacji i konserwacji sieci oraz uruchamiania nowych kanałów, TELKONET zastrzega sobie prawo wyłączenia sygnału w sieci na czas co najwyżej 7 dni w skali roku bez obniżania opłaty za ten okres. W przypadku przekroczenia tego terminu ABONENT ma prawo pomniejszyć opłatę abonamentowa w następnym miesiącu o 1/30 za każdy dzień braku sygnału ”* ma zbliżoną treść i wywołuje takie same skutki prawne jak postanowienie *„Operator zastrzega sobie prawo do przerw w dostarczaniu sygnału spowodowanych konserwacją lub modernizacją sieci nie dłuższych jednorazowo niż 6 godzin w kwartale i nie więcej niż trzy doby w kwartale. Przekroczenie wskazanego okresu spowoduje, iż operator może obniżyć wysokość opłaty abonamentowej w następnym miesiącu o 1/30 za każdą kolejną dobę braku sygnału”* uznane, na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 29 września 2005 r., sygnatura akt XVII AmC 57/03, za niedozwolone postanowienie umowy i wpisane w dniu 4 listopada 2005 r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.) - zwany dalej: „Rejestr”, pod pozycją 563. Natomiast postanowienie o treści, *„Za okres braku sygnału, wynikający z Awarii trwającej dłużej niż dwie kolejne doby Abonentowi przysługuje prawo do obniżenia opłaty Abonamentowej o 1/30 za każdy następny dzień braku sygnału”*, ma zbliżoną treść i wywołuje

takie same skutki prawne jak postanowienia o treści: „*Za okres braku sygnału wynikającego z awarii trwającej dłużej niż dwa kolejne dni Abonentowi przysługuje prawo do obniżenia opłaty miesięcznej o 1/30 za każdy następny dzień*” i „*Za okres braku świadczenia usługi konserwacji i rtv wynikającej z awarii trwającej dłużej niż dwa kolejne dni Abonentowi przysługuje prawo do obniżenia opłaty miesięcznej o 1/30 za każdy następny dzień*” uznane, na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 22 czerwca 2005 r., sygnatura akt XVII AmC 52/04, za niedozwolone postanowienie umowy i wpisane w dniu 25 sierpnia 2005 r. do Rejestru pod pozycją 502 i 500. Ponadto postanowienie ww. „Regulaminu” o treści „*Wszelkie spory mogące wyniknąć na tle wykonania Umowy, polegają rozpoznaniu przez sąd powszechny, właściwy dla siedziby Operatora*” ma zbliżoną treść i wywołuje takie same skutki prawne jak postanowienie „*Właściwym dla rozstrzygnięcia sporów wynikających z regulaminu świadczenia usług jest sąd powszechny właściwy dla siedziby Operatora*” uznane, na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 29 września 2005 r., sygnatura akt XVII AmC 57/03, za niedozwolone postanowienie umowy i wpisane pod pozycją 565 do Rejestru w dniu 4 listopada 2005 r.

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości konieczne i uzasadnione było podjęcie działań administracyjnych chroniących konsumentów.

W dniu 15 maja 2007 r. Prezes Urzędu wszczął z urzędu Postanowieniem Nr 1/61-19/07 postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez TELKONET Spółka z o.o., praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na stosowaniu we wzorcach umów pn. „UMOWA NR UM-TV/2/2007b-Abonament podstawowy TVK”, „UMOWA NR UM-TV/4/2007 -Abonament pełny TVK” i „UMOWA NR UM-TV/5/2007 - Abonament socjalny TVK” oraz „Regulaminie świadczenia usług telewizji kablowej przez TELKONET Spółka z o.o.” postanowień o następującej treści:

- „*W trakcie modernizacji i konserwacji sieci oraz uruchamiania nowych kanałów, TELKONET zastrzega sobie prawo wyłączenia sygnału w sieci na czas co najwyżej 7 dni w skali roku bez obniżania opłaty za ten okres. W przypadku przekroczenia tego terminu ABONENT ma prawo pomniejszyć opłatę abonamentowa w następnym miesiącu o 1/30 za każdy dzień braku sygnału*” ,
- „*Za okres braku sygnału, wynikający z Awarii trwającej dłużej niż dwie kolejne doby Abonentowi przysługuje prawo do obniżenia opłaty Abonamentowej o 1/30 za każdy następny dzień braku sygnału*” ,
- „*Wszelkie spory mogące wyniknąć na tle wykonania Umowy, polegają rozpoznaniu przez sąd powszechny, właściwy dla siedziby Operatora*” ,

które są tożsame z postanowieniami umowy wpisanymi do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.), co może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt. 1 cytowanej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Prezes Urzędu zawiadomił TELKONET Spółka z o.o. o wszczęciu postępowania w dniu 15 maja 2007 r. (*dowód: karta nr 3*).

Postanowieniem nr 2/61-19/07 z dnia 15 maja 2007 r. Prezes Urzędu zaliczył w poczet dowodów w prowadzonym postępowaniu dokumenty zebrane w postępowaniu wyjaśniającym t. j. pismo TELKONET Spółka z o.o. z dnia 3 stycznia 2007 r., aktualny odpis z Rejestru Przedsiębiorców, wzorce umowy „UMOWA NR UM-TV/2/2007b-Abonament

podstawowy TVK”, „UMOWA NR UM-TV/4/2007 -Abonament pełny TVK” i „UMOWA NR UM-TV/5/2007 - Abonament socjalny TVK” i „Regulamin świadczenia usług telewizji kablowej przez TELKONET Spółka z o.o.”, pismo TELKONET Sp. z o.o. z dnia 19 marca 2007 r. wraz z „Zaświadczeniem o wpisie do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych” (dowód: karty nr 4 -22), o czym zawiadomił TELKONET Spółka z o.o. w dniu 15 maja 2007 r. (dowód: karta nr 23).

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania TELKONET Spółka z o.o. w dniu 4 czerwca 2007 r. wyjaśniła, że pojęła czynności w celu wyeliminowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Na dowód ww. twierdzenia przedstawiła pismo adresowane do abonentów, w którym informowała, że kwestionowane przez Prezesa Urzędu postanowienia zostają zmienione na zapisy o nowej treści. Nowe zmienione zapisy proponowane przez TELKONET Spółka z o.o. nie zawierały treści naruszających przepisy prawa. (dowód: karty nr 25-27). W dniu 15 czerwca 2007 r. TELKONET Spółka z o.o. poinformowała, że z dniem 1 czerwca zaprzestała stosowania wskazanej Przez Prezesa Urzędu praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów. Na dowód doręczenia konsumentom pisma – aneksu do umowy ze zmienionymi postanowieniami, przedstawiła potwierdzenia odbioru tego pisma przez konsumentów – abonentów (dowód: karty nr 31-36).

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny:

TELKONET Spółka z o.o., jest spółką prawa handlowego, wpisaną do Rejestru Przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem 0000123307, która prowadzi działalność gospodarczą na podstawie ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2004 r., Nr 173, poz. 1807, ze zm. – zwana dalej: „ustawa o swobodzie działalności gospodarczej”) i ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2004 r., Nr 171, poz. 1800, ze zm. – zwana dalej: „Prawo telekomunikacyjne”).

Przedmiotem działalności TELKONET Spółka z o.o. jest usługa dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio - wizualnego rozprowadzanego drogą sieci kablowej. Jest to usługa telekomunikacyjna w rozumieniu art. 2 pkt 48 Prawa telekomunikacyjnego. Usługa ta jest dostępna dla ogółu użytkowników (w tym konsumentów). W związku z powyższym należy przyjąć, że usługa ta ma charakter publiczny w rozumieniu art. 2 pkt 31 Prawa telekomunikacyjnego.

W swojej działalności TELKONET Spółka z o.o. stosuje przy zawieraniu umów na świadczenie usług telekomunikacyjnych umowę pn. „UMOWA NR UM-TV/2/2007b-Abonament podstawowy TVK”, „UMOWA NR UM-TV/4/2007 -Abonament pełny TVK” i „UMOWA NR UM-TV/5/2007 - Abonament socjalny TVK” i „Regulamin świadczenia usług telewizji kablowej przez TELKONET Spółka z o.o.” (dowód: karty nr 7-12). Dokumenty te stanowią wzorce umowy w rozumieniu art. 384 § 1 k.c. Spółka określiła w nich jednostronnie warunki świadczenia usługi telekomunikacyjnej. Są one przygotowane z góry, przed zawarciem umowy i zawierają gotowe postanowienia, na treść których konsument nie ma wpływu.

We wskazanych powyżej wzorcach umów TELKONET Spółka z o.o. ustaliła jednostronnie następujące postanowienia:

- „*W trakcie modernizacji i konserwacji sieci oraz uruchamiania nowych kanałów, TELKONET zastrzega sobie prawo wyłączenia sygnału w sieci na czas co najwyżej 7*

dni w skali roku bez obniżania opłaty za ten okres. W przypadku przekroczenia tego terminu ABONENT ma prawo pomniejszyć opłatę abonamentowa w następnym miesiącu o 1/30 za każdy dzień braku sygnału ” ,

- „Za okres braku sygnału, wynikający z Awarii trwającej dłużej niż dwie kolejne doby Abonentowi przysługuje prawo do obniżenia opłaty Abonamentowej o 1/30 za każdy następny dzień braku sygnału” ,
- „Wszelkie spory mogące wyniknąć na tle wykonania Umowy, polegają rozpoznaniu przez sąd powszechny, właściwy dla siedziby Operatora” .

Ponadto ustalono, że Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej: „Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów”) w wyrokach:

- z dnia 29 września 2005 r. (sygnatura akt XVII AmC 57/03), uznał za niedozwolone postanowienie umowy „Operator zastrzega sobie prawo do przerw w dostarczaniu sygnału spowodowanych konserwacją lub modernizacją sieci nie dłuższych jednorazowo niż 6 godzin w kwartale i nie więcej niż trzy doby w kwartale. Przekroczenie wskazanego okresu spowoduje, iż operator może obniżyć wysokość opłaty abonamentowej w następnym miesiącu o 1/30 za każdą kolejną dobę braku sygnału”. Postanowienie to zostało wpisane w dniu 4 listopada 2005 r. do Rejestru pod pozycją 563.
- z dnia 22 czerwca 2005 r. (sygnatura akt XVII AmC 52/04), uznał za niedozwolone postanowienie umowy „Za okres braku sygnału wynikającego z awarii trwającej dłużej niż dwa kolejne dni Abonentowi przysługuje prawo do obniżenia opłaty miesięcznej o 1/30 za każdy następny dzień”. Postanowienie to zostało wpisane w dniu 25 sierpnia 2005 r. do Rejestru pod pozycją 502. Ponadto w tym samym wyroku uznał za niedozwolone postanowienie umowy „Za okres braku świadczenia usługi konserwacji i rtv wynikającej z awarii trwającej dłużej niż dwa kolejne dni Abonentowi przysługuje prawo do obniżenia opłaty miesięcznej o 1/30 za każdy następny dzień”, które zostało wpisane w dniu 25 sierpnia 2005 r. do Rejestru pod pozycją 500.
- z dnia 29 września 2005 r. (sygnatura akt XVII Amc 57/03) uznał za niedozwolone postanowienie umowy o treści: „Właściwym do rozstrzygania sporów wynikających z regulaminu świadczenia usług jest sąd powszechny właściwy dla siedziby Operatora”. Postanowienie to zostało wpisane do Rejestru w dniu 4 listopada 2005 r. pod pozycją 565.

W trakcie niniejszego postępowania TELKONET Spółka z o.o. przesłała wzór pisma-aneksu do umowy, adresowany do abonentów, w którym zmieniła kwestionowane przez Prezesa Urzędu postanowienia umowy na postanowienia zgodne z prawem. Ponadto załączyła dokumenty finansowe potwierdzające przychód Spółki w 2006 r. w wysokości (tajemnica przedsiębiorcy) zł. (dowód: karty nr 25-29). TELKONET Spółka z o.o. w dniu 15 czerwca 2007 r. przedstawiła dowody na doręczenie ww. pisma-aneksu konsumentom-abonentom w dniu 1 czerwca 2007 r. (dowód: karty nr 31-36).

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. 2007 r., Nr 50, poz. 331 - zwana dalej: „ustawa o okik”) przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy. Natomiast ust. 3 ww. artykułu stanowi, że nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów. Przepis art. 24 ust. 2

ustawy o okik zawiera otwarty katalog działań stanowiących praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów. Ustawodawca wskazuje w pkt 1 tego przepisu, że praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru.

Stwierdzenie praktyki określonej w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o okik wymaga wykazania, że spełnione zostały łącznie trzy przesłanki:

- 1) działanie przedsiębiorcy,
- 2) noszące znamiona bezprawności, polegające na stosowaniu postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru,
- 3) godzące w zbiorowy interes konsumentów.

Ad 1)

TELKONET Spółka z o.o. jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy o okik. Zgodnie z tym przepisem pod pojęciem przedsiębiorcy – rozumie się przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ust. 1 i 2 tej ustawy jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna nie będąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą. Ponadto zgodnie z art. 15 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej TELKONET Spółka z o.o., powinna zostać wpisana do rejestru działalności regulowanej, to jest do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

TELKONET Spółka z o.o. ma osobowość prawną i jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w Rejestrze Przedsiębiorców po numerem 0000123307 oraz jest wpisana w rejestrze przedsiębiorców telekomunikacyjnych pod numerem 2561 (*dowód: karta nr 13 i 21*). Tym samym TELKONET Spółka z o.o jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy o okik.

W związku z tym pierwsza przesłanka art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o okik została spełniona.

Ad 2)

Bezprawność jest to sprzeczność zachowania z przepisami prawa oraz z zasadami współżycia społecznego. Chodzi więc o sprzeczność z szeroko rozumianym porządkiem prawnym jako całością. Pojęcie porządek prawny obejmuje nakazy i zakazy wynikające z normy prawnej, a także nakazy i zakazy wynikające z norm moralnych i obyczajowych określanych jako zasady współżycia społecznego. Bezprawność jest czynnikiem o charakterze obiektywnym, niezależnym od wystąpienia szkody, czy od zamiaru podmiotu dopuszczającego się działań bezprawnych. Przy ocenie bezprawności rozważenia wymaga kwestia, czy czyn był zgodny, czy też niezgodny z obowiązującymi zasadami porządku prawnego tj. normami prawa powszechnie obowiązującego a także z nakazami i zakazami wynikającymi z zasad współżycia społecznego.

Jak zostało wykazane powyżej, przepis art. 24 ust. 2 ustawy o okik zawiera przykładowy katalog praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Stosownie do ww. przepisu, za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru.

Na mocy art. 479⁴⁵ k.p.c. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest obowiązany przysłać Prezesowi Urzędu odpis każdego prawomocnego wyroku uwzględniającego powództwo o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Na podstawie takich wyroków, Prezes Urzędu jest zobowiązany do prowadzenia rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone, stosownie do art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c. Przepis art. 479⁴⁵ § 3 k.p.c. ustanawia zasadę jawności Rejestru. Jawność Rejestru oznacza, że jest on dostępny dla każdego zainteresowanego, czyli każdy ma do niego prawo wglądu. Skutkiem formalnej jawności Rejestru jest niemożność zasłaniania się nieznajomością dokonanych w nim wpisów. W Rejestrze tym przytacza się treść postanowień wzorców umowy uznanych przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za niedozwolone.

Wpisanie postanowienia do Rejestru, oznacza, że od tej chwili postanowienia te są zakazane we wszystkich wzorcach umów. Zakaz stosowania postanowień wpisanych do Rejestru dotyczy nie tylko tego przedsiębiorcy, przeciwko któremu zapadł wyrok w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, lecz również innych przedsiębiorców z danej branży. Za takim ujęciem przemawia podstawowy cel postępowania w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, jakim jest usunięcie z obrotu postanowień, które Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za niedozwolone. Chodzi bowiem o to, by konsumenci nie byli narażeni na te postanowienia w przyszłości w umowach zawieranych z innymi przedsiębiorcami. Ponadto, zdaniem Prezesa Urzędu, zakaz stosowania niedozwolonych postanowień wpisanych do ww. Rejestru dotyczy także postanowień podobnych. Przedsiębiorcy stosują bowiem postanowienia, których istota jest taka sama, lecz konstrukcja gramatyczna, szyk wyrazów w zdaniu są różne. W związku z tym, zakazane jest też stosowanie postanowienia, którego zakres jest tożsamy z zakresem postanowienia wpisanego do Rejestru. Nie jest konieczna dokładna, literalna identyczność tych postanowień.

Stanowisko Prezesa Urzędu znajduje uzasadnienie w orzecznictwie. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 13 lipca 2006 r. (Sygn. akt III SZP 3/06) wskazał, iż stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do Rejestru może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów. Sąd Najwyższy uznał również, iż jeżeli Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uzna określoną klauzulę za niedozwoloną w wyniku przeprowadzonej kontroli abstrakcyjnej i zostanie ona wpisana do Rejestru, praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 23a ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity: Dz. U. 2005 r., Nr 244, poz. 2080, ze zm.: Dz. U. z 2006 r. Nr 157, poz. 1119; Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1834 - obecnie art. 24 ust. 2 ustawy o okik) dopuszcza się każdy z przedsiębiorców, który wprowadza do stosowanych postanowień umowy zmiany o charakterze kosmetycznym, polegające np. na przestawieniu szyku wyrazów lub zmianie użytych wyrazów, jeżeli zmiany te nie prowadzą do zmiany istoty postanowienia.

W ocenie Prezesa Urzędu stosowanie przez TELKONET Spółka z o.o. we wzorcach umów pn. „UMOWA NR UM-TV/2/2007b-Abonament podstawowy TVK”, „UMOWA NR UM-TV/4/2007 -Abonament pełny TVK” i „UMOWA NR UM-TV/5/2007 -Abonament socjalny TVK” i „Regulamin świadczenia usług telewizji kablowej przez TELKONET Spółka z o.o.” postanowień o treści:

- „*W trakcie modernizacji i konserwacji sieci oraz uruchamiania nowych kanałów, TELKONET zastrzega sobie prawo wyłączenia sygnału w sieci na czas co najwyżej 7 dni w skali roku bez obniżania opłaty za ten okres. W przypadku przekroczenia tego terminu ABONENT ma prawo pomniejszyć opłatę abonamentowa w następnym*

miesiącu o 1/30 za każdy dzień braku sygnału ” jest tożsame zarówno co do celu jak i skutków z postanowieniem wpisanym do Rejestru pod pozycją 563.

- *„Za okres braku sygnału, wynikający z Awarii trwającej dłużej niż dwie kolejne doby Abonentowi przysługuje prawo do obniżenia opłaty Abonamentowej o 1/30 za każdy następny dzień braku sygnału”, jest tożsame zarówno co do celu jak i skutków z postanowieniami wpisanymi do Rejestru pod pozycją 500 i 502.*
- *„Wszelkie spory mogące wyniknąć na tle wykonania Umowy, polegają rozpoznaniu przez sąd powszechny, właściwy dla siedziby Operatora” jest tożsame zarówno co do celu jak i skutków z postanowieniem wpisanym do Rejestru pod pozycją 565.*

Kwestionowane postanowienie *„W trakcie modernizacji i konserwacji sieci oraz uruchamiania nowych kanałów, TELKONET zastrzega sobie prawo wyłączenia sygnału w sieci na czas co najwyżej 7 dni w skali roku bez obniżania opłaty za ten okres. W przypadku przekroczenia tego terminu ABONENT ma prawo pomniejszyć opłatę abonamentowa w następnym miesiącu o 1/30 za każdy dzień braku sygnału ”* przewiduje, że w przypadku nie realizowania przez TELKONET Spółka z o.o. umowy przez wskazany w umowie okres świadczenia, konsument jest zobowiązany do spełnienia świadczenia w pełnej wysokości. Zasada obciążania konsumenta świadczeniem pomimo nie korzystania z przedmiotu świadczenia lub jego części narusza istotę umowy wzajemnej. Postanowienie to wypełnia dyspozycję art. 385³ pkt 2, 8 i 12 k.c., uznających za niedozwolone: wyłączenie lub istotnie ograniczenie odpowiedzialności względem konsumenta, uzależnienie spełnienia świadczenia od okoliczności zależnych tylko od woli kontrahenta konsumenta oraz przewidujące obowiązek wykonania zobowiązania przez konsumenta mimo niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania przez jego kontrahenta.

Tożsamym celem tj. wyłączenie lub istotnie ograniczenie odpowiedzialności względem konsumenta, uzależnienie spełnienia świadczenia od okoliczności zależnych tylko od woli kontrahenta konsumenta oraz przewidujące obowiązek wykonania zobowiązania przez konsumenta mimo niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania przez jego kontrahenta ma służyć postanowienie wpisane do Rejestru pod pozycją 563 *„Operator zastrzega sobie prawo do przerw w dostarczaniu sygnału spowodowanych konserwacją lub modernizacją sieci nie dłuższych jednorazowo niż 6 godzin w kwartale i nie więcej niż trzy doby w kwartale. Przekroczenie wskazanego okresu spowoduje, iż operator może obniżyć wysokość opłaty abonamentowej w następnym miesiącu o 1/30 za każdą kolejną dobę braku sygnału”.*

Porównanie kwestionowanego zapisu wzorców umowy i postanowienia umieszczonego w Rejestrze pod numerem 563 dowodzi, że ich treść, w sposób na tyle tożsamy kształtuje prawa i obowiązki konsumenta, iż można przyjąć, że oceniane postanowienie umowy mieści się w hipotezie zakazanych postanowień umowy. Postanowienie wskazane w sentencji decyzji oraz postanowienie wpisane do Rejestru mogą zostać uznane za tożsame co do celu i skutku. Każde z tych postanowień wyłącza lub istotnie ograniczenie odpowiedzialności względem konsumenta, uzależnia spełnienie świadczenia od okoliczności zależnych tylko od woli kontrahenta konsumenta oraz przewiduje obowiązek wykonania zobowiązania przez konsumenta mimo niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania przez jego kontrahenta.

Kwestionowane postanowienie *„Za okres braku sygnału, wynikający z Awarii trwającej dłużej niż dwie kolejne doby Abonentowi przysługuje prawo do obniżenia opłaty Abonamentowej o 1/30 za każdy następny dzień braku sygnału”,* przewiduje, że odszkodowanie przysługuje konsumentowi dopiero po upływie dwóch kolejnych dób. Przez

ten okres konsument jest zobowiązany do spełnienia świadczenia w pełnej wysokości pomimo, że tego świadczenia nie otrzymuje. Podobnie jak w ww. przypadku w tym postanowieniu również nie obowiązuje zasada ekwiwalentności świadczeń przy umowach wzajemnych oraz możliwość żądania odszkodowawczego opartego na art. 471 kc. Postanowienie to jak poprzednie postanowienie wypełnia dyspozycję art. 385³ pkt 2, 8 i 12 k.c., uznające za niedozwolone: wyłączenie lub istotnie ograniczenie odpowiedzialności względem konsumenta, uzależnienie spełnienia świadczenia od okoliczności zależnych tylko od woli kontrahenta konsumenta oraz przewidujące obowiązek wykonania zobowiązania przez konsumenta mimo niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania przez jego kontrahenta.

Porównanie kwestionowanego zapisu wzorców umowy i postanowienia umieszczonego w Rejestrze pod pozycją 502 o treści: „*Za okres braku sygnału wynikającego z awarii trwającej dłużej niż dwa kolejne dni Abonentowi przysługuje prawo do obniżenia opłaty miesięcznej o 1/30 za każdy następny dzień*” i pod pozycją 500 o treści: „*Za okres braku świadczenia usługi konserwacji i rtv wynikającej z awarii trwającej dłużej niż dwa kolejne dni Abonentowi przysługuje prawo do obniżenia opłaty miesięcznej o 1/30 za każdy następny dzień*” dowodzi, że ich treść, w sposób na tyle tożsamy kształtuje prawa i obowiązki konsumenta, iż można przyjąć, że oceniane postanowienie umowy mieści się w hipotezie zakazanych postanowień umowy. Postanowienie wskazane w sentencji decyzji oraz postanowienia wpisane do Rejestru mogą zostać uznane za tożsame co do celu i skutku. Każde z tych postanowień wyłącza lub istotnie ograniczenie odpowiedzialności względem konsumenta, uzależnienie spełnienia świadczenia od okoliczności zależnych tylko od woli kontrahenta konsumenta oraz przewiduje obowiązek wykonania zobowiązania przez konsumenta mimo niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania przez jego kontrahenta.

Kwestionowane postanowienie „*Wszelkie spory mogące wyniknąć na tle wykonania Umowy, polegają rozpoznaniu przez sąd powszechny, właściwy dla siedziby Operatora*” narzuca konsumentowi rozpoznanie sprawy przez sąd właściwy miejscowo dla siedziby TELKONET Spółka z o.o., który zgodnie z ustawą nie koniecznie będzie sądem właściwym miejscowo, jak np. w sprawach dochodzenia roszczeń odszkodowawczych, czy ustalenia treści umowy. W przypadku tych spraw sądem właściwym byłby sąd miejsca zamieszkania konsumenta, jako miejsca spełnienia świadczenia odszkodowawczego lub miejsca spełnienia niepieniężnego świadczenia TELKONET Spółka z o.o.

Tożsamym celom tj. narzuceniu konsumentowi rozpoznawanie spraw wyłącznie przez sąd właściwy dla siedziby operatora ma służyć postanowienie wpisane do Rejestru pod numerem 565 o treści: „*Właściwym do rozstrzygania sporów wynikających z regulaminu świadczenia usług jest sąd powszechny właściwy dla siedziby Operatora*”.

Porównanie kwestionowanego zapisu wzorca pn. „*Wszelkie spory mogące wyniknąć na tle wykonania Umowy, polegają rozpoznaniu przez sąd powszechny, właściwy dla siedziby Operatora*” i postanowienia umieszczonego w Rejestrze pod numerem 565 dowodzi, że ich treść jest podobna i w taki sam sposób kształtuje prawa i obowiązki konsumenta, iż można przyjąć, iż oceniane postanowienie umowy mieści się w hipotezie zakazanego postanowienia umowy. Postanowienie wskazane w sentencji decyzji oraz postanowienia wpisane do Rejestru mogą zostać uznane za tożsame co do celu i skutku. Każde z tych postanowień narzuca konsumentowi rozpoznawanie sprawy przez sąd, który wedle ustawy nie koniecznie będzie miejscowo właściwy.

Konsekwencją stosowania przez TELKONET Spółka z o.o. postanowień wpisanych do Rejestru jest wprowadzenie do umowy o świadczenie usług dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio - wizualnego rozprowadzanego drogą sieci kablowej postanowień bezwzględnie zakazanych. Stosownie bowiem do art. 479⁴² § 1 k.p.c., Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekając o uznaniu postanowień wzorca umowy za niedozwolone, jednocześnie zakazuje ich wykorzystywania. Sąd Najwyższy w cytowanej powyżej uchwale zaakceptował stanowisko, zgodnie z którym wpis postanowienia wzorca do Rejestru skutkuje tym, że zakazane jest posługiwanie się wpisaną klauzulą we wszystkich wzorcach umów, pod rygorem sankcji z art. 58 k.c.

Tym samym, w ocenie Prezesa Urzędu, stosowanie przez TELKONET Spółka z o.o. w umowie o świadczenie usług dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio - wizualnego rozprowadzanego drogą sieci kablowej postanowień wskazanych w sentencji decyzji jest bezprawne.

W związku z tym druga przesłanka art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o okik została spełniona.

Ad 3)

Przepisy ustawy o okik nie definiują pojęcia zbiorowego interesu konsumentów. Przepis art. 24 ust. 3 ustawy o okik stanowi jedynie, że nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów. Z całą pewnością mamy do czynienia ze zbiorowym interesem konsumentów, gdy działanie przedsiębiorcy dotyczy, bądź może dotyczyć nieograniczonej liczby konsumentów, których nie da się zindywidualizować.

W przedmiotowej sprawie mamy do czynienia z naruszeniem praw nieograniczonej i nieokreślonej liczby konsumentów, którzy zapoznali się, bądź mogli zapoznać się z postanowieniami wzorców umów pn. „UMOWA NR UM-TV/2/2007b-Abonament podstawowy TVK”, „UMOWA NR UM-TV/4/2007 -Abonament pełny TVK” i „UMOWA NR UM-TV/5/2007 - Abonament socjalny TVK” i „Regulamin świadczenia usług telewizji kablowej przez TELKONET Spółka z o.o.” dotyczących świadczenia usług dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio - wizualnego zawierającym postanowienia, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone i zawarli, bądź mogli lub mogą zawrzeć umowę na świadczenie tych usług z TELKONET Spółka z o.o. Oferta świadczenia usług dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio - wizualnego jest adresowana do z góry nieokreślonej liczby konsumentów. Z oferty tej skorzystali już konsumenci decydując się na odbiór telewizji kablowej, ale z tych usług w każdej chwili mogą skorzystać inni konsumenci mieszkający na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego lub innych miast gdzie działa TELKONET Spółka z o.o. Krąg osób, który został już dotknięty stosowaną praktyką i który taką praktyką może zostać dotknięty jest nieograniczony i niemożliwy z góry do określenia ani zidentyfikowania. Za takim ujęciem odbioru ww. usługi świadczy również jej charakter. Zgodnie z Prawem telekomunikacyjnym usługa dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio – wizualnego ma charakter publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej, to jest dostępnej do ogółu użytkowników (art. 2 pkt 31 Prawa telekomunikacyjnego), w tym konsumentów. Pojęcie użytkownika jest niezwykle szerokie. Użytkownikiem jest bowiem nie tylko podmiot korzystający z usługi, lecz także podmiot żądający świadczenia tej usługi. Użytkownikiem jest zatem każdy podmiot, który na gruncie ww. ustawy może żądać świadczenia usługi. Ogół

użytkowników, czyli wszystkich podmiotów, które korzystają z usług lub mogą żądać świadczenia tych usług, to najszersze możliwe określenie potencjalnego zakresu usługobiorców (porównaj; Prawo telekomunikacyjne. Komentarz. dr hab. Stanisław Piątek. Wydawnictwa C.H. BECK Warszawa 2005. s. 93).

Stosowanie przez TELKONET Spółka z o.o. zarzucanej praktyki wobec niemożliwej do zidentyfikowania liczby konsumentów wypełnia przesłankę naruszenia zbiorowego interesu konsumentów. Nie ma tutaj żadnych wątpliwości, że bezprawne działanie TELKONET Spółka z o.o. nie dotyczy interesów poszczególnych osób, których sprawy mają charakter jednostkowy, indywidualny, lecz mogą naruszać uprawnienia nieograniczonego kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna dla całej grupy faktycznych lub potencjalnych kontrahentów (abonentów).

W związku z tym trzecia przesłanka art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o okik została spełniona.

W dniu 19 czerwca 2007 r. (data doręczenia pisma do Urzędu) TELKONET Spółka z o.o. przedstawiła dowody doręczeń z dnia 1 czerwca 2007 r. konsumentom –abonentom pisma - aneksu do ww. umów i Regulaminu, który zmieniał kwestionowane przez Prezesa Urzędu postanowienia na postanowienia zgodne z prawem. W związku z powyższym Prezes Urzędu uznał, że z dniem 1 czerwca 2007 r. TELKONET Spółka z o.o. zaprzestała stosowania wskazanych w sentencji niniejszej decyzji praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Wobec powyższego, Prezes Urzędu orzekł jak w pkt I sentencji.

Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o okik, Prezes Urzędu może nałożyć, w drodze decyzji, na przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie, dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24. Przepis ten stanowi podstawę i granicę ustalenia kary dla TELKONET Spółka z o.o., która w 2006 r. osiągnęła przychód w wysokości (*tajemnica przedsiębiorcy*) zł a maksymalna kara nałożona na Spółkę może wynieść (*tajemnica przedsiębiorcy*)zł.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie zawiera zamkniętego katalogu przesłanek, od których uzależniona jest wysokość kar nakładanych na przedsiębiorców. W art. 111 ustawy o okik przykładowo jedynie wskazano, iż Prezes Urzędu winien wziąć pod uwagę okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy o okik, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy. Ponadto orzecznictwo wskazuje, że w przypadku kar przesłankami, które należy brać pod uwagę, są: potencjał ekonomiczny przedsiębiorcy, skutki praktyki dla konkurencji lub kontrahentów, dopuszczalny poziom kary wynikający z przepisów ustawy oraz cele, jakie kara ma osiągnąć (por.: wyrok Sądu Najwyższego z 27.06.2000 r., sygn.akt I CKN 793/98).

Na wysokość kary przedmiotowej sprawie miał wpływ zawodowy (profesjonalny) charakter świadczenia usług dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio - wizualnego rozprowadzanego drogą sieci kablowej, ponad roczny okres stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, pomimo dostępności do Rejestru, znaczny potencjał ekonomiczny przedsiębiorcy oraz cel ocenianych uregulowań, polegający przede wszystkim na ograniczeniu odpowiedzialności względem konsumenta za nienależyte wykonanie zobowiązania, które to okoliczności

skłaniają do nałożenia kary o charakterze represyjnym. Jednocześnie przyjąć należy, że w trakcie postępowania TELKONET Spółka z o.o. zaniechał stosowania kwestionowanych przez Prezesa Urzędu zapisów, postępowanie zostało wszczęte w następstwie przeprowadzonego badania rynku, a nie w następstwie skarg konsumenckich, co może świadczyć o ograniczonym zakresie stosowania ww. zapisów umów, naruszenie przepisów ustawy o okik miało miejsce po raz pierwszy. To w ostatecznym rachunku przekonuje, aby karze nadać walor edukacyjny, przy zapewnieniu odpowiedniego stopnia jej odczuwalności. Zdaniem Prezesa Urzędu, taki charakter będzie miała kara w wysokości (*tajemnica przedsiębiorcy*)% kary maksymalnej. Z tych powodów na TELKONET Spółka z o.o. nałożono karę w wysokości 4 776 zł.

Wobec powyższego, Prezes Urzędu orzekł jak w pkt II sentencji.

Karę należy wpłacić w ciągu 14 dni od daty uprawomocnienia się decyzji do Narodowego Banku Polskiego, Oddział Okręgowy w Warszawie, na rachunek Nr 51101010100078782231000000 .

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o okik w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Łodzi.

Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów
Dyrektor Delegatury w Łodzi

Iwona Bielska

Otrzymuje:

TELKONET Spółka z o.o.
ul. Zbrowskiego nr 14
26-600 Radom